

ЗМЕСТ

Народ на Галгофе.....	5
З шэрагу паэтаў-адрэджэнцаў.....	7

I. Кропля крыві

Стог.....	9
Вочы Максіма.....	10
Задачнік.....	12
Між Варшавай і Масквой.....	13
Хочацца прачнуцца.....	14
Яны.....	15
Сны.....	16
Прыкуты.....	17
* * *Гэтыя вочы вялікія.....	18
Галубіная душа.....	19
Суніцы.....	21
Кропелькі.....	22
Прыкметы.....	24
Спатканне пад дажджом.....	25
Чарнобыльскі шлях.....	26
Крыніца.....	28
Веру зямлі.....	30
Шпікерогскае неба.....	31
Востраў надзеі.....	33
* * *Пакуль блукаеш вольны, малады.....	34
Чорны шаль.....	35
Над Прыпяццю.....	37
Роднага слова святло.....	39
Дзякуй!.....	41
* * *Размянялі золата.....	42
Неперспектыўная вёска.....	43
Ліст чарнобыльца ў райвыканкам.....	44
Свінні на могілках.....	45

Цівалі (паэма).....	46
Радкі на палях.....	66
У забытай вёсцы.....	67
Узыходжанне «месіі».....	68
Стамілася душа.....	69
Сцяг жыцця.....	70
Тваё імя.....	71
* * *Сваіх гадоў ні вязень, ні ўладар.....	72
Кропля крыві.....	73
Апошні снег.....	74
Гарачыя часцінкі.....	75
Конік.....	76
Пацалунак крумкача.....	77
Зязюля (паэма).....	79

II. Грунвальдскі вецер

Блаславенне Еўфрасінні.....	99
* * *І ў ссівелым быцці.....	101
Айчына.....	102
* * *Жыццё пражыць.....	103
Беспрытульнасць.....	104
Мой свет.....	105
Беражы сябе, Украіна!.....	106
* * *Мы ўсе нараджаемся толькі з любові.....	107
Птушкі на пагосце.....	108
Ратунак.....	109
Груган.....	110
Мліва.....	111
Не пакіну.....	112
Белья замкі.....	114
Прымус.....	115
Дзікі.....	116
На магіле вёскі Пецькаўшчына.....	118
Яблынька.....	120
Няскончаны дзень.....	121
Песні.....	122
Давер.....	123

Гляджу ў начное неба.....	125
* * *Зноў зямля нескупая спраўляе дажынкi....	126
Паэт.....	127
* * *Лісце кiнуў у неба мой гай залаты.....	128
Беспрытульныя вершы (цыкл).....	129
Радасныя вочы.....	148
Згадка.....	149
Пелька.....	150
* * *Кнопку націснеш.....	152
Душа павінна шчымець.....	153
Скарб.....	154
Цёмныя воды восенi.....	155
* * *Ты была i ёсць — асноваю.....	156
Вечнае.....	157
* * *Край, дзе праходзяць з вачыма пустымi....	158
* * *Так жылі.....	159
Паркалёвы ражок.....	160
* * *За маім акном шалее вецер.....	161
Шукаю.....	162
* * * Сталiнскi хапун прайшоў накатам.....	164
Журботная статыстыка.....	165
На валатоўцы.....	166
Нараджэнне паэзіi.....	167
* * *Прашу — не тузайце душу.....	168
* * *Лёс прывядзе да апошняй разлукi.....	169
* * *Гэта жыццё.....	170
* * *Нашаму жабрацтву ёсць прычына.....	171
* * *Жыць бы па праўдзе.....	172
* * *Душы сагнуць на свой капыл.....	173
Воля.....	174
* * *Камусьці крыўдна за дзяржаву.....	175
Нiцая вярба.....	176
* * *У чалавецтва доля такая.....	177
Тое.....	178
Гудзевiцкi бэз.....	179
Не хачу ведаць.....	180
* * * Малiтву свiтальную не параўнаць.....	181
Колер беларускага арнаменту.....	182

* * *Дні карацеюць — надточваюць ночы.....	183
* * *Калі закіпае ад рэўнасці кроў.....	184
Сумна.....	185
* * *Гусі апошнія.....	186
* * *Хто не хоча вучыцца ў гісторыі.....	187
Туман.....	188
* * *Край, дзе долі струменіць выток.....	189
Зноў пра мову.....	190
Чорны крыж.....	191
* * * Не, нікога я ў гэтым жыцці не змяню.....	192
Вечарэ.....	193
* * *Тыя коні не пасвяцца ў травах мурожных.....	195
Вяртанне радасці.....	196
* * *Тое, што маю, ад вас не хаваю.....	197
* * *Душа — той храм.....	198
Уцёкі.....	199
* * *З той пары.....	200
Я ўрастаю ў зямлю.....	201
* * *Век пражылі.....	203
Тут.....	204
Птушаняты.....	205
* * *Ёсць назвы.....	206
Два лёсы.....	207
* * *Не спіцца нешта мне сягоння.....	208
* * *Так было, і, веру, вечна будзе.....	209
Братка-беларус.....	210
«Я кахаю цябе...».....	211
Шлях душы.....	212
Ціш.....	213
Доля.....	214
Назвы вёсак.....	215
* * *А не хапае адзінага — часу.....	216
Чарга.....	217
Маміна свечка.....	218
* * *Жыццё людское не здаецца смешным.....	219
Ранак.....	220
Вырай.....	221
Праходны двор.....	222

Быць гаспадаром!.....	223
Падае снег.....	224
«Агу...».....	225
Не знікай!.....	226
Цяльняшка.....	227
«Нармальна!».....	228
Трэба.....	229
Я ведаю.....	230
* * * «Цяжка траве, цяжка мураве...».....	231
Нядзеля.....	232
* * * З вякоў, дзе пануе ціша.....	233
Званіца вечнасці.....	234
Краіна мая.....	235
* * * Навошта я прыйшоў сюды?.....	236
Часу няма.....	237
Праўда.....	238
Верш адчаю.....	239
* * * Зноў задажджыла.....	240
Узнясенне.....	241
Пытанне рэдактара.....	242
Босы.....	243
* * * Зямля застаецца трывушчай.....	244
* * * Забавы пустыя — більярд і карты.....	245
Зайздрасць.....	246
* * * Там, за глухой агароджаю.....	247
* * * Зноў дажджынкі — нябесная паства.....	248
Сэрца.....	249
* * * Душы маёй хацелася збавення.....	250
* * * А жыццё недарэмна.....	251
«Ніхто!».....	252
Кароткая ночка.....	253
* * * Народ наш заўсёды.....	254
* * * Як хочацца пажыць па-чалавечы.....	255
* * * Шмат у жыцці крутаверці.....	256
На мяжы.....	257
Званок з будучыні.....	258
* * * Думалася.....	259
* * * Калі гады халодзяць кроў.....	260

Цягнік.....	261
* * *Прабач, што так хутка жыццё пралятае.....	262
Назірк.....	263
Смутаk.....	264
Бабулі і дзядулі.....	265
Каханне.....	267
Па ўскрайку.....	268
Сонечны верш.....	269
Аблачынка з мілага краю.....	270
Любуюся словам.....	271
* * *Страх тутэйшых рабоў.....	273
Цэйтнот і юбілей.....	274
Зорка беларусаў.....	275
* * *Плынь гвалту накрывае нас.....	276
Пішу.....	277
Дзень, які адлятае.....	278
* * *Светлыя дні і чорныя ночы.....	279
Начныя вятры.....	280
Жыццё не чакае.....	281
«Кость пищевая».....	282
Зачын.....	283
* * *Нішто не паўтараецца ў прыродзе.....	284
* * *Над студняй рыпне журавель.....	285
* * *Было: не замыкалі ў вёсках дзверы.....	286
* * *Слухаю голас зялёнай дубровы.....	287
* * *Маладым пачуццём.....	288
Новы барск.....	289
* * *Над доляю хмары развеяцца змусь.....	290
* * *Зоркі вісяць над пагостам.....	291
Яна — адна.....	292
* * *Так жыць, як набяжыць.....	294
Усмешка жанчыны.....	296
Снегапад.....	297
Небяспека.....	298
Барадатыя юнгі.....	299
Жыву я тут.....	300
Пра спрадвечную бяду.....	302
Так будзе.....	303

Слоўка.....	304
Улада.....	305
Пакупка.....	306
Падкова шчасця.....	307
Каляды.....	308
Даша.....	309
Каляіна.....	311
* * *Як на досвітку ў горадзе ціха!.....	312
Вярні.....	313
Нітка жыцця.....	314
* * *Не даецца імгненне жывое.....	315
Грунвальдскі вецер.....	316
* * *Гэтыя бровы ўразлёт.....	318
Ты — гэта я.....	319
Будзе каму спавядацца.....	320
Калі б загаварылі курганы.....	321
Сляпы дождж.....	322
* * *Паратунку няма.....	323
* * * Прысак дзён.....	324
* * *Кажуць, што папера ўсё стрывае.....	325
Беларусам.....	326
Ты не крыўдуй.....	327
* * *У жыцці, прыдуманым не намі.....	329
* * *Вечарам здаецца: вось і ўсё!.....	330
Скрыжаванне.....	331
Таямніцы.....	332
Маналог.....	333
Чаго нам не хапае?.....	335
Сюжэт.....	336
Клогат.....	337
Струна.....	338
Марынка.....	339

III. Наперакор

Мост.....	345
Народапарк.....	346
На бітай дарозе.....	347

«Елачкі шкада...».....	348
Рубаі.....	350
Кошка, якая блукае сама па сабе (жарт).....	352
Ратаванне.....	353
* * * Вісіць над душою жалобы залева.....	354
* * * Жыццё маё — і фарс, і драма.....	355
* * * Стаю.....	356
Нашыя лекары.....	357
Яшчэ не прытаміліся паэты.....	358
Пытанні.....	359
Міласць.....	360
Сутнасць руху.....	361
* * * Рухнуў час.....	362
* * * Пульсуе за акном трагічна зорка.....	363
Дух паранкі.....	364
Адыход.....	366
Старая фатаграфія.....	367
* * * Тады, калі ты ўшчэнт здароўе страціў.....	368
Песімістычна-аптымістычныя строфы.....	369
* * * А чалавек глыне азону.....	370
* * * Калі б не каханне.....	371
Абярог.....	372
* * * За пачуццём не паспявае слова.....	373
Паэт і кампутар.....	375
Дарога.....	376
* * * Жыццё, якое рэй вяло.....	378
Галінка.....	379
«Кую, кую ножку...».....	380
* * * Калі свабоду гвалціць лад астрожны.....	381
Ілюзіі.....	382
Гон (сучасная балада).....	383
* * * Зноў клін жураўліны.....	385
* * * Беларусь драўляная.....	386
* * * Ціхі дождж.....	387
* * * Прыходзіць хвіля такая.....	388
Гісторыя.....	389
* * * «Проці лета песня спета...».....	390
Рамонт.....	391

* * * Не думай.....	392
Божы дарунак.....	393
Лісты вечнасці.....	394
Шматкроп'е.....	395
Яшчэ.....	396
* * * Углядацца ў сябе.....	397
Не разгадаць.....	398
* * * У свеце, дзе спакой бясконца засцяць.....	400
Ён (маленькая паэма).....	401
Няма каму.....	406
Знянацку.....	407
Абавязкова!.....	408
Рэзалюцыя.....	409
З крутога берага.....	410
Нямы дзень.....	412
Ратавальны боль.....	414
Маленькі атлант.....	415
* * * Старэе ўсё ў жыцці імклівым.....	416
Пысін.....	417
Паром.....	418
Ахвяры і каты.....	420
Вея.....	421
Потым.....	423
Знакавыя людзі.....	424
* * * Вядуць жыццё тунэлем вузкім.....	425
Аркестр.....	426
* * * Ёсць раўнавага.....	427
* * * Жыццё — не карнавал.....	428
«Давай палятаем!».....	429
Занятак.....	430
* * * Пабольшаў дзень на вераб'іны крок.....	432
Per aspera ad astra (паэма).....	433
Адыходзіць эпоха.....	449
Скляпенне віны.....	451
На аўтобусным прыпынку.....	452
Белая сукеначка.....	453
Еду з кірмашу.....	454
Цяжэй.....	456

Я хворы табой.....	457
Глядзець у неба.....	458
Мне свет цікавы.....	459
Касцёл святых Сымона і Алены.....	460
Усё было.....	461
Умова.....	462
Мацней даражу.....	463
Пальчык.....	464
Дол.....	465
Застацца дома.....	466
Косы.....	467
Крутыя дні.....	468
* * * “Я ж твае ножкі не памарожу...”.....	470
Імёны.....	471
Паядынак.....	472
Паштоўка Ніне Мацяш.....	473
Недзе грыміць.....	474
Я ўжо там.....	475
Мясцовы маршрут.....	476
Вялікая дзяльба.....	477
Дзе я?.....	479
Эцюд.....	480
Адкуль?.....	481
Кнігі Сяргея Законнікава.....	482
Біяграфічная даведка.....	483